

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 83. Nonnulla alia requisita ad debitè celebrandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

- 937 Quinto requiritur crux in altari ex universalis Ecclesie consuetudine, quam Doctores obligare censent sub mortali; licet hoc ab aliquibus in dubium revocetur.
- 938 Sexto requiritur Missale. Etiam sub mortali, secundum communem sententiam. Quia in re tam gravi nemo fidere debet memoriae suae; quamvis enim Missam memoriam teneat, posset tamen facile lapsi, & aliquid omittere, etiam in Canone.

CAPUT LXXXII.

Sub mortali etiam requiruntur vasa sacra, & vestes benedictae, amictus scilicet, alba, cingulum, manipulus, stola, patena.

- 939 **R**equiritur (inquam) calix cum patena can. *vasa* de Consecr. dist. 1. Debet autem calix esse ex auro, vel ut minus ex stanno can. *us calix*. Cum calice ex plumbo, ligno, aere, aurichalco, prohibet Ecclesia celebrare. Potest tamen pes calicis esse ex aere, plumbo, &c. modò cuppa sit ex auro, argento, vel stanno.
- 990 Debet item calix esse christianis unctione consecratus cap. unico de Sacr. unct. Quae consecratio amittitur primò quando calix addò notabiliter frangitur, ut amittat formam convenientem ad usum sacri ministerii. Non autem quando aliquot dumtaxat istus accipit à fabro inflictos.
- 991 Secundò quando calix de novo interius deauratur, quâ parte Christi sanguinem tangit. Cum ob contactum Domini corporis & sanguinis consecratio præcipue fiat.
- 992 Tertio quando cuppa calicis fixi à calice separatur per fractionem. Aliud est in calice tornatili, cuius cuppa à pede separatur sine fractione; quo casu consecratio cadit in solam euppam; ubi in prior casu consecratio cadit in totum calicem per modum unitis, eo ferè modo quo n. 982. diximus de consecratione altaris, quae amittitur per separationem lapidis à reliqua structura.
- 993 Quod si Sacerdos per inculpam inadvertentiam, vel ignorantiam celebret in calice & patena non consecratis, illa eo ipso non manent consecrata (quidquid aliqui Recentiores dixerint) si eut ex dictis n. 980. Ecclesia non manet consecrata per similem celebrationem in ea. Et idem est proportionaliter de vestibus non benedictis, si quis in eis celebret. Tametsi enim & calix & vestes per Missae celebrationem acquirant aliquam moralem sanctificationem; non eam tamen quam Ecclesia requirit ad sacrum ministerium.

CAPUT LXXXIII.

Nonnulla alia requisita ad debite celebrandum.

- 994 **U**T presenti materiae finem imponamus, pro illis ad Missale remittimus, ubi passim obvia sunt. Ibi specialiter videat Lector quomodo occurrendum sit defectibus in Missa occurrentibus. Paucis hæc observationibus contenti erimus.
- 995 Observandum igitur 1°. Sacerdotem celebrare non posse absque ministro. Quamvis enim Anachoretæ olim in auribus suis soli celebraverint; modò ex universalis Ecclesie consuetudine, & sacris Canonibus; minister requiritur cap. *propositus* de fil. Presbyt. In casu tamen extraordinariae necessitatis, v. g. ad dandum Viaticum, videri potest licitum absque ministro celebrare, dum haberi non potest.
- 996 Debet autem minister esse masculus, non femina cap. 1. de cohabit. Cleric. & mulier. ubi: *Nulla femina ad altare presumat accedere, aut Presbytero ministrare.* Idèò graves Authores aiunt,

in necessitate, potius sine ministro celebrandum, quam cum ministro. Corrigitur proinde est abusus quibusdam in locis, ubi Beguinae & Moniales Sacerdoti ad altare ministrant. Doctores communiter.

Ubi tamen masculus haberi nequit, tolerari potest quòd mulier præsertim velata, ex loco remotiore Sacerdoti respondeat, sed non ut altari appropinquet, vinum & aquam præstet, libram circumferat, &c.

Observandum 2°. ob nullam causam, etiam vitandam mortis, licitum esse Sacerdoti ex directa intentione consecrare unam speciem sine alia, vel post utriusque speciei consecrationem omittit Communionem. Effet enim facere contra Christi institutionem in re gravissima, ut Doctores passim omnes docent. Si tamen Sacerdos unam speciem consecrasset ex intentione essentialiter integraliterque perficiendi sacrificium; & interim fidei hostes intrarent Ecclesiam, ad occidendum Sacerdotem; statim sumere posset hostiam consecratam, vel secum auferre, si calicem absque evidenti periculo vitæ consecrare non posset. Quia præceptum affirmativum perficiendi sacrificium in extremo illo periculo non videtur obligare. Ita Franciscus Arango 3. p. q. 74. a. 2. dub. 1. n. 14. Garcia, Layman, Bonacina, Chapeville & Doctores communiter.

Observandum 3°. quòd Missam inchoatam continuò usque ad finem Sacerdos absque interruptione profecti tenetur cap. *illud*, cap. *nihil* 7. q. 1. Excipe nisi iusta adit relinquendi vel interruptendi causa, ut

1°. si Sacerdos recordetur se non esse jejunum, vel excommunicatum, vel irregularem. Tunc enim desistere tenetur, si Canon nondum inceptus fuerit, & sine gravi nota & scandalo desistere possit. Doctores communiter cum S. Thoma.

2°. si ante inceptum Canonem superveniat interdictum speciale, vel cessatio à divinis, neque habeas privilegium januis clausis celebrandi; vel si superveniente interdicto generali, non permittaris claudere januas, & interdictos excludere; vel si interveniat excommunicatus vitandus, nec possit expelli: tunc à Missa inchoata desistere tenetur. Doctores communiter.

3°. si gravis infirmitas superveniat, vel gravis corporis necessitas, quae profecti non permittat; potest (etiam post consecrationem) interrompere, & paulò post perficere, si infirmitas vel necessitas permiserit absolvere. Sin minus & consecratio facta sit, debet alius perficere, etiam non jejunus. Franciscus à Jesu Maria alios referens n. 109.

4°. si infans citissime sit baptizandus, aliàs sine Baptismo moriturus; vel adultus sine Sacramento ad salutem moraliter necessario moriturus. Iste tamen casu sacrificium tunc quam citissime potest perficiendum est.

5°. interrompi potest ob prædicationem, vel Ordinum collationem, ut praxis ostendit.

6°. ob adventum Episcopi, vel Ducis, aut processionis populi, cupientium Missam audire integram. Tunc enim, si oblatio nondum facta fuerit, potest relinqui, & iterum à principio inchoari. Navarrus, Garcia, Layman, & Doctores passim. Quos inter Navarrus testatur id ulu receptum esse.

Observandum 4°. quòd Sacerdos, in ipsa assumptione deprehendens se loco vini consecrassè aquam, secundum rubricas Missalis consecrare debeat novam hostiam, & postea vinum, incipiendo à verbis illis: *qui pridè quam pateretur*. Secundum communem tamen sententiam Modernorum, necessario consecranda non est nova ho-

ita, sed vinum dumtaxat, incipiendo à verbis istis: *simili modo*, &c. statimque à consecratione fumendo. Cùm enim hostiæ consecratio sit adhuc moraliter præfens; sacrificium manet adhuc moraliter unum modo dicto.

1007 Observandum 5°. quòd in casu proximè dicto ex ore projicienda non sit aqua (foret enim indecens, nec sine periculo simul projiciendi particulam Dominici corporis) sed deglutienda absque scrupulo super defectu jejunii. Ita Doctores communiter.

1008 Observandum 6°. non videri satis fundatam opinionem Navarri, Sylvij, & quorundam aliorum, existimantium Sacerdotem teneri sub mortali recitare orationes in Missali positas, dum facris se vestibus induit. Multi enim apud Leandrum disp. 7. q. 57. probabiliter existimant orationes illas in Missali non esse positas per modum præcepti, sed per modum instructionis dumtaxat.

1009 Observandum 7°. quòd si Sacerdos oblitus fuerit recitare *Gloria*, vel *Credo*, vel commemorationem aliquam, &c. dum in Missa pro-

gressu illius recordatur, non debeat, nec deceat omissum repetere, ne perturbet ordinem Missæ. Quòd si voluntariè id prætermiserit, venialiter peccat, non mortaliter, ob materiæ parvitatem. Neque enim fundatum est quòd Nugnus nimis scrupulosè putat, omissionem unius Sancti in Canone esse grave peccatum. Doctores communiter. Mortalem etiam non esse voluntariam omissionem *communicantes*, vel *hanc igitur*, in festis Nativitatis, Paschæ, & Pentecostes, docet Leander q. 61. Et consentiunt Dicastillus, Filiutius & alii apud Dianam p. 10. tr. 15. resol. 42. Voluntariam tamen omissionem Epistolæ, vel Evangelij, mortalem esse docent idem Diana, Palao, Garcia, Dicastillus. Non ratione quantitatis (quia Epistola subinde brevis est, sicut & Evangelium) sed ratione formæ. Quia sine alterutro Missa non habet confectam formam. Quæ ratio an sit efficax, non est necesse disputare, nec lubet determinare sine, an non sit mortalis omisio *communicantes*, &c. cùm facile non sit determinare.

LIBER QUINTUS.

AMOR RECONCILIANS PER POENITENTIAM.

Sive

DE VIRTUTE ET SACRAMENTO POENITENTIÆ.

 Agna procul dubio fuit Dei erga homines misericordia & charitas, quòd humanum genus, in Protoparente lapsum, reparare dignatus est per Unigenitum suum, ipsique per sacri Baptismatis institutionem providere de remedio contra originale peccatum. Sed ibi non fixit metas bonitatis & charitatis suæ misericors & miserator Dominus. Cognoscens enim figmentum nostrum, & diabolica prævidens venena, clausâ licet innocentia janua, & intentionis serâ obductâ, aliud remedium patere voluit; secundam utique post naufragium tabulam. Iis namque, qui sese post Baptismum in peccati servitium, & diaboli potestatem tradidissent, Poenitentia Sacramentum providit, quo lapsis post Baptismum beneficium mortis Christi applicatur, non semel, nec secundo, sed quoties ad Deum toto corde reversi fuerint. Neque enim hoc semel præstisse satis fuit infinitæ bonitati benignitæque ipsius. Nam licet vel semel hoc accipiendo habeat peccator quod jam non merebatur: amisit enim quod in baptismo accepit, & non leviter in Dominum peccavit, qui cùm æmulo ejus diabolo poenitentia renuntiasset, & hoc nomine illum Domino subiecisset, rursus eundem regressu suo erigit, & exultationem ejus seipsum facit; ut denuò malus, recuperatâ prædâ suâ, adversus Dominum gaudeat. Deo tamen, cujus natura bonitas, cujus opus misericordia est, non satis fuit, vel secundo misereri illius, quem diabolica malignitas veneno suæ rursus mortificasset invidia; sed dives in misericordia, toties misereri voluit, quoties peccator toto corde contritus & humiliatus fuerit. Sic utique Deus dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo. Et quis non redamabit taliter amantem, servosque refugas & ingratos non abjicientem, nec ipsorum cor contritum & humiliatum despicientem? Quis anathema cum Apostolo non dicat non amanti Do-

minum? *Si quis non amat Dominum Jesum Christum, anathema sit.* 1. Cor. 16.

CAPUT I.

Summi momenti est, in administratione vel usu hujus Sacramenti non errare.

Astertionis veritas perspicua est ex eo quòd Poenitentia Sacramentum sit, & à sanctis Patribus vocetur secunda post naufragium tabula, per quam ad beatæ eternitatis portum pervenire oportet omnes, qui per peccatum ejecti sunt ab innocentia navis, quam per baptismum conscenderant. A recta igitur administratione, à recto item usu hujus Sacramenti pendet æterna salus lapsorum post baptismum; si enim bene administratum malè suscipiatur, si malè & illegitimè administratur, esse nequit causa salutis eorum, qui aliàs per secundam hanc tabulam à naufragio liberarentur. Et idèò Sancti tam priorum, quàm posteriorum sæculorum, vehementissimè semper conquesti sunt de abusibus, quos suo tempore deprehenderunt, tam circa usum, quàm circa ministerium tam necessarij Sacramenti, ut videbitur infra.

Idèò rursus (ut to. 2. dixi) invoco Sapientiam, ne me errare permittat in periculum animæ meæ, & ruinam aliorum, pertractando materiam adèò momentosam, à plerisque non satis consideratam, qui vel in suis de ea opinionibus, vel in administratione & usu Sacramenti Poenitentia, sic materiam hanc pertractare videntur, quasi non ingens, nec laboriosum opus esset à peccato mortali, præsertim sæpè repetito, & consuetudine roborato, per veram poenitentiam resurgere, nec ad hoc magnâ curâ, attentione, sollicitudineque opus esse. Contra quem abusum Petrus Soto (qui ob eximiam peritiam & doctrinam

C c 2